

III. 27., 1902. X, 20—30.; 1903. IV. 1—19. (Ornithologisches aus Zengg III.—V. Glasnik hrvats. narav. druztva Zagreb XIII.—XV.. XVI. 1902., 1903., 1904.).

* * *

Ezzel a közleménnyel kapcsolatosan még külön kérelmet intézek lelkes megfigyelőink táborához: mindenki a maga tehetségéhez és adott alkalmához képest segítse eltüntetni a csicsörke magyarországi elterjedésének térképén mutatkozó hiányokat és hézagokat. Necsak a saját megfigyelési területén kísérje figyelemmel a kérdést, hanem bárhol átutazásai közben is gondoljon arra, különösen az annyira fontos összeköttetési területeken, mint pl. a Bakony, a somogyi és tolna-baranyai dombvidék, a ménes-magyarádi vidék, bánáti hegyvidék, a Mecsek és Fruska-Gora kapcsolata, stb. A madár megfigyelése nem nehéz. Ahol mint fészkelő megtelepszik, ott alig lehet meg nem látni, annyira föltűnő az apróka élénksárga madárka és még föltűnőbb állandóan előadott éneke, amely 5—10 másodpercig tartó egyformán minden moduláció nélkül előadott szriszriszri Aki egyszer figyelemmel meghallgatta, mindig rá fog ismerni. Minden előfordulása bejelentendő. A megfigyelő ne kritizálja adatát, hogy érdemes-e bejelenteni, vagy sem. Semmit se tételezzen föl ismertnek, vagy jelentéktelennek. Egyelőre az a helyzet, hogy minden idevágó adat értékes, amíg meg nem szerkeszthetjük a csicsörke elterjedésének hozzávetőleges pontosságú térképét. Különösen fontosak az esetleges újabbkori bevándorlásra vonatkozó adatok.

Fehér vadludak Magyarországon.

Írta: SCHENK JAKAB.

Régóta kísért a *sarki lud* — *Anser hyperboreus* PALL. — a magyar madártani irodalomban, de mindezideig nem sikerült bizonyító példányt szerezni belőle. DR. MADARÁSZ GYULA ennek dacára fölveszi a magyar fauna tagjai közé (Ujabb adatok Magyarország orniszához. Természetrjai Füzetek XXII. 1899. p. 344. etc. és Magyarország Madarai 1901-ben megjelent füzet p. 306.) azon az alapon, hogy 1893. nov. 15-én látott két „fehér ludat“ a Tetétlen pusztán. TSCHUSI (Einige Bemerkungen etc. Ornith. Jahrb. X. 1899. p. 182. etc.) természetesen joggal kifogásolja ezt az eljárást s minthogy mindeddig bizonyító példányunk nincsen, azért még most se iktathatjuk a magyar fauna tagjai közé.

A „fehér vadludak“ hazai előfordulásáról a következő irodalmi adataink vannak:

CHERNEL ISTVÁN-nak az ugynevezett Uj Naumann-ban (Naturg. d. Vögel Mitteleuropas, Neu herausg. v. Dr. Hennicke IX. kötet 1902.) közölt adatai szerint MARSILI 1728-ban a sarki ludat is leírta és lerajzolta, mint a Duna és Tisza mentén előforduló madárfajt. Részemről ezt a fajt a MARSILI által leírt ludak között nem találtam meg, dacára annak, hogy ismételtén és igen gondosan átvizsgáltam úgy a képeket, mint a leírásokat.

PETÉNYI hátrahagyott kézíratai között (Über die Entenarten Ungarns, kiadta DR. MADARÁSZ GY. Zeitschrift f. d. g. Ornith. I. 1884.) erre a fajra vonatkozólag a következő feljegyzések vannak: 1810. március havában 3 darabot láttak Apajpusztán a Bogárcsón, ezek közül egyet le is löttek, de Muzeumba nem került. 1841. március havában állítólag valamelyik budai vadkereskedőhöz hoztak volna egy fehér ludat, amint azt GASPARETZ említette. Valószínű, hogy ezeknek az adatoknak PETÉNYI-től eredő szóbeli közlése révén vette föl REISINGER (Állattan a gerincesekről 1846.) és KORNHUBER (Syst. Übersicht d. Vögel Ungarns 1856.) a sarki ludat a magyar faunába.

ZEYK MIKLÓS is látott „néhány fehér ludat“ 1849. nov. első felében Tiszaróff mellett (Ornith. Naplók. Aquila XXVII. 1920. p. 156.).

Ezután majdnem négy évtizeden át nem történik említés róla. MOJSISOVICS ugyan kétizben is fölemlíti a bellyei uradalom madarai között (Mitth. d. Naturw. Verein f. Steiermark Jhrg. 1881. és 1882.), de már ugyanennek a kiadványnak az 1883. évfolyamában helyreigazítja előbbi állítását s kimondja, hogy előfordulása még bizonytalan.

Azután SZIKLA GÁBOR közli (V. Jahresb. d. Com. f. Ornith. Beob. Stat. in Öst. Ung. herausgegeben v. Tschusi p. 315.), hogy 1886. január elején TWORDY erdész látott két fehér ludat Szentgyörgy mellett (valószínűleg Iszkaszentgyörgy, Székesfehérvár közelében), amelyek csakis sarki ludak lehettek. Ugyanezt az adatot közli aztán KENESSEY L. két helyen is jan. 15-iki dátummal (Über einige selt. Vögel etc. Ornith. Jahrbuch II. 1891. p. 32. és Vorl. Übersicht d. Ornis d. Weissenb. Com. Verhandl. d. Ornith. Verein in Wien 1892. p. 44.).

FRIVALDSZKY (Aves Hungariae 1891.) a kétések között említi, ugyszintén CHERNEL is (Az Állatok Világa BREHM nyomán III. kötet 1904.).

SZIKLA GÁBOR méggyizben látott két fehér ludat a Balaton mellett, valószínűleg 1894. vagy 1895. január 2-án. A kézirat a Madártani Intézet irattárában van, de csak „f. évi január 2-án“-nal van megjelölve a dátum, így az évet az Intézet 1895-ig volt tagjának az írása alapján csak hozzávetőlegesen lehetett megállapítani.

Hogy a „fehér lúd“ nem okvetlenül sarki lúd, arra SZOMJAS GUSZTÁV mutatott rá (Aquila XVIII. 1911. p. 393.), aki a Hortobágyon éveken át megfigyelte a vetési lúd egy teljes albinóját, amelyet a Hortobágyot járó vadlúdvadászok közül igen sokan ismertek. SZOMJAS LÁSZLÓ pedig 1924

okt. 23-án ugyancsak a Hortobágyon a nagy lilik egy teljes albinóját figyelte meg. Távesővel a lúd hasán található néhány sötét foltot lehetett észrevenni s *ezen az alapon lett* megállapítva a fajazonosság. Háta is kissé sárgásba játszik, szabad szemmel azonban hófehérnek látszott. Ezt a ludat még nov. 13—15. között is észlelte s bár mindent elkövetett kézrekerítésére, ez nem sikerült. A pásztorok szerint ezt a fehér vadludat már az előző évi őszön is látták a Hortobágyon.

Ugyanezt az albinót megfigyelte 1925. március 7-én is. Határozottan fölismerte a háta sárgás árnyalatáról, de ugyanakkor ettől kb. 2 kilométer lāvolságban kb. 300.000-es vadludcsapat közepe táján másik lilik albinót is látott, amely még az előbbinél is fehérebb volt; csak a hátán volt néhány szennyesebb szürkés toll. Mind a két madár rendkívül óvatos volt. Mindig nagy vadludcsapatok közepe táján helyezkedtek el, így megközelítésük lehetetlen volt.

1925. őszén a pásztoremberek szerint okt. második felében újra látták a fehér libát, s ugyanaz a két albinó ugyancsak a Pentezugban tanyázott 1926. március 15—28. közötti időben.

Természetesen nem szabad ezekből az esetekből kifolyólag minden fehér ludat egyszerűen albinónak minősíteni, különösen akkor, ha kettével vagy hármasával láthatók egyszerre, mert ilyen albinók igen ritkák és még ritkább eset, hogy kettő legyen belőlük -- hacsak nem egy és ugyanannak a családnak a tagjai, ami nem lehetetlen. Vannak példák, hogy egyes madárcsaládoknál ismételten előfordulnak albinók s egy-egy fészekaljban is a testvérek egyrésze normális színezetű, a másik rész albinó. De ha csak egyetlen magányos példány keveredik a vadlúdtömegek közé és azokkal ismételten is ellátogat ugyanarra a területre, miként a SZOMJAS GÜZSTÁV által *éveken át* megfigyelt vetési lúd-albinó vagy a SZOMJAS LÁSZLÓ által említett lilik-albinó, akkor a nagyobb valószínűséggel bíró föltevés az, hogy a látott fehér lúd albinisztikus példány.

Talán ez az eset forog fenn a KÜLLEY JÁNOS által megfigyelt fehér lúd esetében is, dacára annak, hogy a megfigyelő által adott leírás megvesztegetően ráillik a sarki lúdra. „A lúd teljesen fehér, feje barnás, szárnya fekete“; ez volt a leírása arról a példányról, amelyet 1924. március 28-án figyeltek meg Ukk határában, majd 1924. április 1-én maga KÜLLEY is látta Zalagógánfa közelében és látás alapján sarki lúdnak határozta meg. Mindig vetési ludak és lilikek társaságában tartózkodott. 1925. okt. 9-én újra jelentettek fehér ludat megfigyelőnknek Zalagógánfa környékéről. A leírás ezuttal is „teljesen fehér, feje tetején és szárnyán fekete folt“. Maga KÜLLEY ezuttal is sokat utánajárt, hogy megszerezze ezt a ritka madarat, de most is eredmény nélkül. Mint azelőtt, úgy most is állandóan más vadludak társaságában tartózkodott a vidéken egészen november végéig, amikor a hideg elől tovább vonultak.

Nem tartom lehetetlennek, hogy ez a példány is albinó. Ezt a föltevésemet leginkább arra alapítom, hogy két egymás után következő évben látogatott el ugyanaz a külsejű madár ugyanarra a tájra. Oly rendkívüli ritkaságnál, mint amilyennek legalább egyelőre még a sarki ludat kell tartanunk, nem valószínű ez az ismételt megjelenés.

Nagy valószínűséget ad ennek a föltevésnek az a tény, hogy a Dunántulon, nevezetesen T a t a környékén is többen láttak „tiszta fehér“ ludat 1924/25. telén, amint ezt SOMORJAI közli az Aquila f. évfolyamának 250. lapján.

Ugyancsak albinisztikus példánynak kell tartanunk azt a „hófehér vadludat“ is, amelyet 1925. február 21-én NAGY LÁSZLÓ figyelt meg Császárszálláson (Nyiregyháza mellett) vetési ludak és lilikek társaságában. A megfigyelő azt írja, hogy ez a fehér lúd nagyobb volt, mint a többi vadlúd, de ez tán csak optikai csalódás. Valószínűnek tartom, hogy ez a példány azonos az 1925. március 7-én SZOMJAS által a Hortobágyon megfigyelt lilik-albinók valamelyikével. A távolság a Hortobágy és Császárszállás között kb. 30 kilométer.

Az eddigi előfordulásokat összefoglalva arra az eredményre kell jutnunk, hogy a sarki lúd előfordulása Magyarországon eddigelé bebizonyítva nincsen. Az előfordult fehér ludak egy része albinónak bizonyult. Nem lehetetlen azonban, hogy a nálunk előforduló fehér ludak között egyszer mégis csak sikerül a sarki lúd első bizonyító példányát megtalálni. Tán azok az okok, amelyek a legutóbbi években a vörösnyaku lúd gyakoribb előfordulását idézték elő Magyarországon, a még keletibb vidékeken honos sarki ludat is rábirják majd a mi fauna-területünk meglátogatására.

Ezért fölhívjuk megfigyelőinket és a magyar vadászokat, hogy minden fehér ludat lehetőleg lőjjenek le s küldjék el az Intézetnek. Természetesen ezt könnyebb ajánlani, mint megcselekedni, mert ha valamelyik lúd mint albinó már évek során meg tudott élni, akkor az oly hihetetlen óvatosságra és ügyességre tesz szert, hogy annak elejtése fölötte nehéz feladat.

Weisse Wildgänse in Ungarn.

VON JAKOB SCHENK.

Schon in frühen Zeiten tauchte die Schneegans — *Anser hyperboreus* PALL. — in der ornithologischen Litteratur Ungarns auf, doch gelang es bis heute noch immer nicht ein Belegexemplar zu erhalten. DR. JULIUS MADARÁSZ nimmt dieselbe trotzdem in die Liste der Vögel Ungarns auf (Further Contributions to the Hungarian Ornis. Természetráji Füzetek 1899 und Die Vögel Ungarns p. 580), weil er am 15. Nov. 1893 zwei weisse Gänse auf der Tetétlen Pusztá beobachtete. TSCHUSI

beanstandete natürlich mit Recht dieses Vorgehen (Einige Bemerkungen etc. Ornith Jahrbuch X. 1899 p. 182 etc.) und da bislang noch immer kein Belegexemplar vorhanden ist, kann die Schneegans noch immer nicht in die Ornith Ungarns aufgenommen werden.

Bezüglich des Vorkommens der „weissen Gänse“ in Ungarn verfügen wir über folgende Daten.

Im sogenannten „Neuen Naumann“ (Naturg. d. Vögel Mitteleuropas, Neu herausg. v. DR. HENNICKE Bd. IX. 1902) wird angegeben, dass nach ST. VON CHERNEL die Schneegans schon MARSILI in seinem 1728 erschienenen Werke über die Vögel der Donau und Theiss-Gegenden beschrieben und abgebildet habe. Meinerseits kann ich dies nicht bestätigen, trotzdem ich die Beschreibungen und Abbildungen der MARSILI'schen Gänse wiederholt und sehr genau überprüft habe.

In den hinterlassenen Schriften PETÉNYI's (Über die Entenarten Ungarns herausg. von DR. J. MADARÁSZ Zeitschrift f. d. g. Ornith. I. 1884) finden sich über die Schneegans folgende Notizen: Im März 1810 wurden auf der Puszta Apaj 3 St. gesehen und 1 St. erlegt, doch gelangte dieses nicht in das Museum. Im März 1841 wurde laut GASPARETZ eine weisse Gans zu einem Wildprethändler in Buda gebracht. Wahrscheinlich gelangte durch die mündliche Mitteilung dieser Daten seitens PETÉNYI die Schneegans in das Verzeichnis der ungarischen Ornith bei REISINGER (Állattan a gerincesekről 1846) und KORNUBER (Syst. Übersicht d. Vögel Ungarns 1856).

Auch ZEYK berichtet über „einige weisse Gänse“ welche er in der ersten Novemberhälfte 1849 bei Tiszaroff beobachtete.

Es dauerte nun fast 4 Dezennien bis wieder weisse Gänse erwähnt werden. MOJSISOVICs führt diese Art in seinen Publikationen (Mittheit d. Naturw. Verein f. Steiermark Jg. 1881 und 1882) zweimal für die Ornith der Herrschaft Bellye an, doch korrigiert er selbst seine Angaben im Jahrgange 1883 der nämlichen „Mittheilungen“.

Nun folgt GABRIEL SZIKLA, der im V. Jahresb. d. Com. f. Ornith. Beob. in Öst. Ung. p. 315 berichtet, dass von TWORDY Anfang Jänner 1886 bei Szentgyörgy zwei weisse Gänse beobachtet wurden, welche nur Schneegänse sein konnten. Diese Angabe wird von KENESSEY als „15 Jänner“ an zwei Stellen wiederholt (Ornith. Jahrb, II. 1891 p. 32 und Verhandl. d. Ornith. Verein in Wien 1892 p. 44.).

J. FRIVALDSZKY erwähnt die Schneegans nur unter den Dubiosa (Aves Hungariae 1891) ebenso auch CHERNEL im ungarischen Brehm Bd. III. 1904).

G. SZIKLA besichtet dann noch einmal über zwei weisse Gänse, welche er am 2 Jänner — wahrscheinlich 1894 oder 1895 — am Balaton-See beobachtete. Seine diesbezügliche handschriftliche Mitteilung befindet

sich im Archive des Institutes und beginnt dieselbe „Am 2. Jänner laufenden Jahres“. Nur an der Schrift einer im J. 1895 noch im Institute arbeitenden Person liess sich das Jahr mit annähernder Genauigkeit feststellen.

Dass die weissen Gänse nicht unbedingt Schneegänse sein müssen betonte schon GUSTAV SZOMJAS (Aquila XVIII. 1911 p. 393) der auf der Hortobágy-Puszta mehrere Jahre hindurch einen totalen Albino der *Saatgans* beobachtete, welcher auch den vielen Gänsejägern der Hortobágy-Puszta bekannt war. LADISLAUS SZOMJAS beobachtete am 23. Oktober 1924 ebenfalls auf der Hortobágy-Puszta einen fast reinweissen Albino von *Anser albifrons*. Mit freiem Auge besichtigt erschien der Vogel schneeweiss, durch den Feldstecher erschien der Rücken etwas gelblich angefliegen und konnten auf der Bauchseite einige dunkle Flecken wahrgenommen werden. Auf Grund dieser wurde die Artzugehörigkeit festgestellt. Der Vogel wurde auch noch in der Zeit vom 13.—15. Nov. gesichtet. Trotz aller Bemühung konnte derselbe aber nicht zur Strecke gebracht werden. Nach Aussage der Hirten wurde dieser Albino auch im Herbst des vorangehenden Jahres auf der Hortobágy-Puszta beobachtet.

Den nämlichen Vogel beobachtete er auch am 7. März 1925. Dass es der nämliche Vogel war, konnte an dem gelblich angefliegenen Rücken festgestellt werden. Zu gleicher Zeit beobachtete er jedoch in einer Entfernung von 2 Kilometer inmitten einer etwa 300.000 Köpfe zählenden Gänseschaar einen anderen Blässengans-Albino, welcher noch weisser war und nur auf dem Rücken einige schmutziggraue Federn hatte. Beide Vögel waren ausserordentlich scheu und vorsichtig, hielten sich immer in der Mitte grosser Gänseschaaren auf, so dass es unmöglich war dieselben einzupürschen.

Im Herbst 1925 wurde die „weisse Gans“ von den Hirten des Gebietes in der zweiten Oktoberhälfte beobachtet, und hielten sich die nämlichen beiden Albinos auch vom 15-ten bis 28-ten März 1926 wieder an der nämlichen Stelle im Pentezug auf.

Natürlich darf man auf Grund dieser Fälle nicht jede weisse Gans einfach als einen Albino ansprechen, besonders dann nicht, wenn dieselben zu zweien oder in mehreren Exemplaren beisammen sind, da ja diese albinistischen Exemplare ebenfalls sehr selten sind und es noch seltener vorkommt, dass gleich mehrere beisammen sind. Ausgeschlossen ist dies aber durchaus nicht, da bei manchen Familien dieser Albinismus hereditär ist und wiederholt Albinos in den einander folgenden Brutten vorkommen. Auch darüber sind ja Beispiele bekannt, dass in einer Brut ein Teil der Jungen normal gefärbt war, der andere aber albinistisch. Wenn aber nur ein weisses Exemplar unter den Wildgänseschaaren vorkommt und mit denselben wiederholt das nämliche Gebiet aufsucht, wie dies bei den von SZOMJAS beobachteten Exemplaren der Fall war, dann ist es

jedenfalls wahrscheinlicher, dass die beobachtete weisse Gans ein Albino war, nicht aber eine Schneegans.

Dies scheint auch bei den von JOHANN KÜLLEY beobachteten weissen Gänsen der Fall zu sein, obzwar die von ihm gegebene Beschreibung auffallend genau auf die Schneegans passt. „Die Gans ist rein weiss, der Scheitel bräunlich, die Schwingen schwarz“ das ist die Beschreibung der weissen Gans, welche am 28. März 1924 in Ukk beobachtet wurde. Am 1. April konnte KÜLLEY auch selbst diese Gans bei Zala-gógánfa beobachten. Dieselbe befand sich ständig in Gesellschaft von Saat- und Bläss-Gänsen. Am 9. Oktober 1925 wurde KÜLLEY wieder eine weisse Gans gemeldet, die Beschreibung lautete auch diesmal: „reinweiss, am Scheitel und an den Schwingen dunkel gefleckt.“ KÜLLEY schonte auch diesmal nicht die Mühe des seltenen interessanten Vogels habhaft zu werden, aber auch diesmal ohne Erfolg. Wie im vorangehenden Jahre hielt sich diese weisse Gans ebenfalls ständig in der Gesellschaft anderer Wildgänse auf. Diesmal verblieb sie bis Ende November in der Gegend, bis sie die eintretende strengere Kälte zum Wegzuge veranlasste.

Ich halte es für sehr wahrseinhch, dass auch diese beiden Gänse albinistische Exemplare waren und stütze ich meine Annahme hauptsächlich auf den Umstand dass in zwei nacheinander folgenden Jahren dass nämliche Exemplar — wenigstens der Farbe nach — beobachtet wurde. Bei der ganz ausserordentlichen Seltenheit der Schneegans in Ungarn ist dieses wiederholte Erscheinen höchst unwahrscheinlich.

Einen hohen Grad von Wahrscheinlichkeit verleiht dieser Annahme die ebenfalls im Gebiete jenseits der Donau im Winter 1924/1925 in Tata mehrfach beobachtete „rein weisse Gans“ Siehe diesbezüglich die Notiz von J. SOMORJAI, p. 279.

Ebenso glaube ich eine von LADISLAUS NAGY am 21-ten Februar 1925 in Császárszállás in der Gesellschaft von Saat und Blässgänsen beobachtete „schneeweisse Gans“ als Albino ansprechen zu müssen. Der Beobachter schreibt, dass diese weisse Gans etwas grösser war, als die normal gefärbten, aber es scheint mir dies eine optische Täuschung zu sein. Möglicherweise war es eine der von SZOMJAS am 7. März im Hortobágy beobachteten Albinos. Die Entfernung zwischen Császárszállás und Hortobágy beträgt etwa 30 Kilometer.

Fassen wir das bisher Gesagte zusammen, so muss festgestellt werden, dass das Vorkommen der Schneegans in Ungarn bisher nicht erwiesen ist. Ein Teil der bisher beobachteten weissen Gänse erwies sich als Albino. Es ist aber keinesfalls ausgeschlossen, dass sich unter den in letzterer Zeit immer häufiger zeigenden weissen Gänsen doch einmal eine Schneegans finden wird. Vielleicht dürften dieselben Ursachen, welche ein häufigeres Erscheinen der Rothalsgans in den jüngstvergangenen

Jahren in Ungarn hervorriefen, auch die in noch weiter östlich liegenden Gebieten beheimatete Schneegans zum Besuche unseres Faunengebietes veranlassen. Es seien unsere Beobachter und Jagdkreise auch an dieser Stelle aufgefordert die eventuell vorkommenden weissen Gänse unbedingt zu erlegen. Freilich ist dieser Rat leichter gegeben als befolgt, indem albinistische Gänse, wenn sie trotz ihrer so auffallenden Färbung schon mehrere Jahre hindurch ihr Leben behaupten konnten, sich eine derartige Schlaueit und Vorsicht aneignen, dass ihre Erbeutung eine ausserordentlich schwierige Aufgabe darstellt.

A jeges-sirály Magyarországon.

Irta: VASVÁRI MIKLÓS.

FÁBA REZSŐ budapesti preparatoriumába 1925. december 22-én a *Larus hyperboreus* GÜNN. egy példányát küldötték be kitömésre. A madarat, melyet hazánkban most első ízben észleltek, BERENTE MIKLÓS (Kisköre, Heves m.) ejtette el Tiszaburán (Szolnok m.), ahol a reggeli órákban a befagyott Tisza mentén jött fölfelé egyedül.

Igazi sarki és pedig circumpoláris faj lévén, télen a tengerpartok mentén ugyan, főleg Észak- és Nyugat-Európában, részben még megszokottabb jelenség, azonban a tengerparttól távoleső belországekban már nagy ritkaságszámba megy. Anglia, Hollandia, Belgium és Franciaország partjain többször előfordult, inkább fiatalok. A Keleti tenger mellett nem ritka telelő és itt kiszínezett példány is akadt már. Egy-egy télen olykor több példányban észlelték; így 1905. december 13. és 14.-én nyugati és északnyugati viharok alkalmával többízben kézrekerült. Ugyancsak a Kurische Nehrungon igen gyakori volt 1909/1910. abnormisan enyhe telén (lásd J. THIENEMANN, J. f. Orn. 59, 1911, p. 626—627). Igen érdekes, hogy a THIENEMANN-tól ezen alkalommal meggyűrűzött 5 példány közül a következő évben egy megkerült, még pedig Li b a u mellett (Kurland), 1911. márc. 27-én (a távolság 152 km; idő: 1 év, 1 hónap, 17 nap), tehát ugyanazon úton haladt a tengerpart mentén, mint előző évben. (J. f. Orn., 60, 1912, p. 174.). A rossitteni madárvárta gyűjteményében van két öreg kiszínezett példány, egyik dátum nélkül, a másik pedig 1911. márciusából, továbbá egy ♂ és egy ♀ juv. 1905. dec. 13 és dec. 14. dátummal, egy juv. 1907. márc. 19.-ról, egy ♀ juv. 1911. jan. 3.-ról és egy csaknem fehér-szinű, gyengén foltozott ♀ példány 1910. január 20.-ról. 1913. nov. 30.-án egy öreg ♂ Rossittenből TISCHLER-hez került (J. TISCHLER: Die Vögel der Provinz Ostpreussen, Berlin 1914, p. 57—58), 1913-ban és 1915-ben 1—1 példányt gyűrűztek meg Rossittenben (J. f. O., 63, 1915, p. 416; J. f. O.,